



## VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

### SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2017 m. gegužės 9 d.  
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš kolegijos pirmininkės ir pranešėjos Egidijos Puzinskaitės, teisėjų Jūratės Gaidytės-Lavrinovič ir Rasos Ragulskytės-Markovienės, dalyvaujant pareiškėjos atstovei advokatei Aušrai Ižičkieni, atsakovės atstovui Viktorui Popandopulai,

viešame teismo posėdyje išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos UAB „Lietuvos rytas“ skundą atsakovei Visuomenės informavimo etikos asociacijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Simonui Vincentui Freakley (Simon Vincent Freakley) dėl sprendimo panaikinimo.

Teismas

nustatė:

Pareiškėja UAB „Lietuvos rytas“ (toliau – Bendrovė) kreipėsi į teismą su skundu, prašydama panaikinti Visuomenės informavimo etikos asociacijos Visuomenės informavimo etikos komisijos (toliau – Komisija) 2016-11-09 sprendimą Nr. EKS-26/16 „Dėl pripažinimo padarius Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso pažeidimus“. Taip pat prašė priteisti patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Pagrįsdama savo reikalavimą pareiškėja nurodė, kad ginčijamu sprendimu nepagrįstai konstatuota, kad dienraštyje „Lietuvos rytas“ 2013-05-24 paskelbtoje žurnalisto Mariaus Jokūbaičio publikacijoje „Londono stebukladarį vejasi įtarimų banga“ buvo pažeistos Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso (toliau – Kodeksas) 3 ir 5 str. nuostatos. Ginčijamas Komisijos sprendimas priimtas vykdant Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015-03-16 sprendimą, kuris įsiteisėjo 2016-07-29 ir kuriuo atsakovė buvo įpareigota per du mėnesius nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos iš naujo išnagrinėti Simono Vincento Freakley skundą. Vadinasi, skundas turėjo būti išnagrinėtas vėliausiai iki 2016-09-29. Pareiškėjos nuomone, nagrinėjamu atveju aktualus Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2014-03-12 nutartyje (administracinė byla Nr. A<sup>662</sup>-996/2014) pateiktas išaiškinimas, kad Visuomenės informavimo įstatyme nėra nustatytas terminas, kuriam praėjus Žurnalistų etikos inspektorius negali taikyti poveikio priemonių, todėl turėtų būti taikoma įstatymo analogija ir sprendimas dėl poveikio priemonių taikymo gali būti priimamas, jeigu nuo pažeidimo įvykdymo dienos praėjo ne daugiau kaip du metai. Ginčo publikacija paskelbta 2013-05-24, o poveikio priemonės taikytos 2016-11-09, t. y. praėjus daugiau kaip dvejiems metams nuo galimo pažeidimo padarymo dienos. Priimdama ginčijamą sprendimą, Komisija rėmėsi Žurnalistų etikos inspektoriaus 2013-11-21 sprendimu Nr. SPR-134, tačiau jokių naujų aplinkybių, dėl kurių galėjo būti konstatuotas Kodekso 3 str. reikalavimų pažeidimas, nenustatė ir nevertino. Tai neatitinka Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos (administracinė byla Nr. A-478-525/2016), kad Komisija ir Žurnalistų etikos inspektorius yra

skirtingi subjektai, todėl turi atlikti savarankišką reikšmingų aplinkybių vertinimą, o ne remtis vienas kito sprendimais. Pareiškėja pateikė paaiškinimus dėl Kodekso 5 str. pažeidimo, t. y. kad trečiojo suinteresuoto asmens nuomonė publikacijoje nebuvo pateikta, kadangi pastarasis atsisakydavo bendrauti su visuomenės informavimo priemonėmis. Įrodymų pareiškėja pateikti negalėjo, nes nuo ginčo publikacijos paskelbimo praėjo 4 metai, be to, žurnalistas dienraštyje nebedirba.

Teismo posėdyje pareiškėjos atstovė palaikė skunde išdėstytus argumentus ir prašė jį tenkinti.

Atsakovė Visuomenės informavimo etikos asociacija atsiliepime į pareiškėjos skundą su juo nesutiko ir prašė atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime pažymėjo, kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas vykdant teismo sprendime nustatytą įpareigojimą iš naujo išnagrinėti trečiojo suinteresuoto asmens skundą dėl ginčo publikacijoje išdėstytų teiginių. Komisija rėmėsi Žurnalistų etikos inspektoriaus 2013-11-21 sprendime Nr. SPR-134 nustatytomis faktinės aplinkybėmis ir konstatavo, kad ginčo publikacijoje buvo paskleista netiksli ir neteisinga informacija apie tai, jog trečiasis suinteresuotas asmuo, veikdamas kaip banko „Snoras“ administratorius, viršijo savo įgaliojimus, pažeidė Lietuvos banko nurodymus, atliko neteisėtus piniginių lėšų pervedimus. Be to, publikacijoje nebuvo pateikti jokie tarpusavyje nesusijusių asmenų situacijos vertinimai ir / ar nuomonės. Nors Komisija rėmėsi Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendime nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, bet jų vertinimą atliko pati, surengė du žodinius posėdžius, kurių metu išklause šalių paaiškinimus. Komisija mano, kad skundas išnagrinėtas laiku, nes Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-07-29 nutartyje nebuvo nustatytas joks šio skundo išnagrinėjimo terminas. Komisija neturėjo teisės atsisakyti nagrinėti trečiojo suinteresuoto asmens skundą, motyvuodama tuo, kad nuo pažeidimo padarymo dienos praėjo daugiau nei dveji metai, kadangi vykdė teismo įpareigojimą. Komisijos nuomone, Bendrovė turėjo išsaugoti duomenis, patvirtinančius, kad trečiasis suinteresuotas asmuo atsisako bendrauti su visuomenės informavimo priemonėmis, nes ginčai tarp jos ir trečiojo asmens vyksta nuo 2013 metų. Be to, negalėdamas pateikti trečiojo suinteresuoto asmens nuomonę, informacijos rengėjas galėjo kreiptis į Lietuvos banką.

Teismo posėdyje atsakovės atstovas su pareiškėjos skundu nesutiko, palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus ir prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Simonas Vincas Freakley atsiliepime į pareiškėjos skundą su juo nesutiko ir prašė atmesti kaip nepagrįstą. Taip pat prašė priteisti iš pareiškėjos visas patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Atsiliepime pažymėjo, kad pagrindo vadovautis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinimu dėl senaties termino taikymo Žurnalistų etikos inspektoriui priimant sprendimą, byloje nėra, nes Komisija ir Žurnalistų etikos inspektorius yra tarpusavyje nesusiję ir skirtingas funkcijas atliekantys subjektai. Be to, ginčijamas Komisijos sprendimas priimtas vykdant teismo sprendime nustatytą įpareigojimą. Nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teisme pareiškėjos prašomas taikyti dviejų metų senaties terminas jau buvo suėjęs, tačiau teismas pripažino, kad Komisija turėtų išnagrinėti trečiojo suinteresuoto asmens skundą iš naujo. Be to, ginčijamu sprendimu yra nustatyti Kodekso pažeidimai ir nurodyta paskelbti apie priimtą sprendimą, todėl pareiškėjos nurodytas dvejų metų senaties terminas negali būti taikomas sprendimo daliai, kuria konstatuotas padarytas pažeidimas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nenustatė termino, per kurį Komisija turėjo iš naujo išnagrinėti skundą. Trečiojo suinteresuoto asmens nuomone, tai buvo padaryta per protingą laiką, juo labiau, kad Komisija turėjo iš naujo surinkti visą medžiagą. Komisija atliko pakankamą reikšmingų aplinkybių tyrimą, o priimdama ginčijamą sprendimą rėmėsi ne Žurnalistų etikos inspektoriaus motyvais, bet jo nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis. Pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, kad trečiasis suinteresuotas asmuo atsisakė bendrauti su publikacijos autoriumi, nors tokią galimybę turėjo, kadangi ginčas vyksta nuo 2013 metų. Pareiškėja nepagrįstai teigia, kad Komisija peržengė ginčo ribas, nes trečiojo suinteresuoto asmens skunde nebuvo prašoma ištirti, ar publikacija atitinka Kodekso 5 str. reikalavimus. Pagal Komisijos darbo reglamento nuostatas, skundą teikiantis asmuo neprivalo nurodyti konkrečių Kodekso nuostatų, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją. Vadinasi, skunde nurodyti Kodekso straipsniai Komisijos kompetencijos neapriboja.

Teismas

konstatuoja:

Byloje ginčas keliamas dėl Komisijos 2016-11-09 sprendimo Nr. EKS-26/16, kuriuo Bendrovė pripažinta pažeidusi Kodekso 3 ir 5 str. reikalavimus bei įpareigota priimtą sprendimą paskelbti dienraštyje „Lietuvos rytas“, teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenys patvirtina, kad trečiojo suinteresuoto asmens Simono Vincenzo Freakley atstovas advokatas Žygimantas Pacevičius 2013-08-12 Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisijai pateikė skundą dėl 2013-05-24 dienraštyje „Lietuvos rytas“ paskelbtos publikacijos „Londono stebukladarį vejasi įtarimų banga“ teiginių apie jį ir prašė įvertinti, ar žurnalistai ir viešosios informacijos rengėjai (skleidėjai) nepažeidė profesinės etikos normų, o nustačius profesinės etikos normų pažeidimus, juos konstatuoti ir pagal kompetenciją priimti kitus sprendimus.

Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisija 2013-12-16 sprendimo (protokolo Nr. 20) dalimi pripažino, kad dienraščio „Lietuvos rytas“ ir interneto portalo lrytas.lt publikacijoje „Londono stebukladarį vejasi įtarimų banga“ buvo pažeisti Žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso 3, 6, 37 ir 38 straipsniai.

Nesutikdama su tokiu sprendimu, Bendrovė padavė skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris jį išnagrinėjęs, 2015-03-16 sprendimu, priimtu administracinėje byloje Nr. I-3628-331/2015, skundą patenkino iš dalies – panaikino Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos 2013-12-16 sprendimo (protokolo Nr. 20) dalį, kuria konstatuota, kad dienraščio „Lietuvos rytas“ ir interneto portalo lrytas.lt publikacijoje „Londono stebukladarį vejasi įtarimų banga“ buvo pažeisti Žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso 3, 6, 37 ir 38 straipsniai ir įpareigojo Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisiją per 2 (du) mėnesius nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos išnagrinėti Simono Vincenzo Freakley atstovo advokato Žygimanto Pacevičiaus 2013-08-12 skundą dėl 2013-05-24 dienraštyje „Lietuvos rytas“ paskelbtos publikacijos pavadinimu „Londono stebukladarį vejasi įtarimų banga“ skelbiamų teiginių iš naujo.

Apeliacine tvarka administracinę bylą išnagrinėjęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2016-07-29 nutartimi Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015-03-16 sprendimą paliko nepakeistą ir patikslino, kad pirmosios instancijos teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje nustatytą įpareigojimą iš naujo išnagrinėti trečiojo suinteresuoto asmens skundą turi įvykdyti Visuomenės informavimo etikos asociacijos Visuomenės informavimo etikos komisija.

Komisija trečiojo suinteresuoto asmens skundą išnagrinėjo ir priėmė 2016-11-09 sprendimą Nr. EKS-26/16, kuriame konstatavo, kad ginčo publikacijoje buvo pažeistas Kodekso 3 ir 5 str. ir įpareigojo pareiškėją sprendimą paskelbti laikraštyje „Lietuvos rytas“.

Su tokiu Komisijos sprendimu pareiškėja nesutinka ir prašo teismą jį panaikinti, visų pirma motyvuodama tuo, kad sprendimas priimtas praleidus dviejų metų terminą poveikio priemonei paskirti, be to, Komisija netinkamai įvykdė teismo įpareigojimą, nes neišnagrinėjo trečiojo suinteresuoto asmens skundo per teismo nustatytą dviejų mėnesių terminą.

Grįsdama skundo argumentus, kad Komisija skundo nagrinėjimo procedūrą turėjo nutraukti, nes buvo pasibaigęs dviejų metų terminas poveikio priemonei skirti, pareiškėja remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014-03-12 nutartimi, priimta administracinėje byloje Nr. A<sup>662</sup>-996/2014.

Šioje nutartyje Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pateikė išaiškinimą dėl termino, per kurį Žurnalistų etikos inspektorius gali išnagrinėti gautą skundą ir priimti sprendimą dėl viešosios informacijos rengėjo (skleidėjo) įspėjimo už Visuomenės informavimo įstatymo pažeidimą bei pareikalauti paneigti paskelbtą tikrovės neatitinkančią informaciją. Teismas konstatavo, kad Visuomenės informavimo įstatyme nėra įtvirtinti terminai Žurnalistų etikos inspektorius taikomoms poveikio priemonėms, t. y. ir įspėjimo bei reikalavimo paneigti paskelbtą tikrovės neatitinkančią bei asmens garbę ir orumą žeminančią informaciją, skirti, kas laikytina teisės spraga, kuri privalo būti užpildyta taikant įstatymo analogiją. Įvertinęs tai, jog Žurnalistų etikos

inspektoriaus sprendimu viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams skiriamas išpėjimas laikytinas poveikio priemone, teismas konstatavo, kad yra pagrindas vadovautis teisės aktais, kuriuose yra nustatytos panašaus pobūdžio poveikio priemonės (Vertybinių popierių įstatymą, Draudimo įstatymą, Finansinių priemonių rinkų įstatymą, Mokėjimo įstaigų įstatymą, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymą, Bankų įstatymą, Kredito unijų įstatymą, Centrinės kredito unijos įstatymą, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą ir kt.). Taikydamas įstatymo analogiją, teismas konstatavo, kad Žurnalistų etikos inspektorius pagal Visuomenės informavimo įstatymą sprendimą viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams skirti poveikio priemones (išpėjimą bei įpareigojimą paneigti informaciją) gali priimti tik jei nuo pažeidimo įvykdymo dienos praėjo ne daugiau kaip 2 metai.

Pagal Visuomenės informavimo įstatymo 46 str. 1 d. nuostatas, Visuomenės informavimo etikos asociacijos veikla siekiama užtikrinti Kodekso, priimto ir patvirtino asociacijos narių visuotiniame susirinkime, nuostatų laikymąsi, visuomenės informavimo etikos principų puoselėjimą visuomenės informavimo veikloje ir ugdyti visuomenės sąmoningumą vertinant visuomenės informavimo procesus bei naudojantis viešąja informacija. Asociaciją sudaro organizacijos, kurios vienija viešosios informacijos rengėjus, skleidėjus ir žurnalistus ir kurių narių veiklai taikomos Kodekso normos (46 str. 2 d.).

Asociacijos sprendimus pagal Visuomenės informavimo įstatymo 46<sup>1</sup> str. 1 d. priima Komisija, kuriai, *inter alia*, pavesta nagrinėti asmenų skundus dėl viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos, galimai pažeidus Kodekso nuostatas, taip pat nagrinėti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų tarpusavio ginčus dėl Kodekso pažeidimų (46<sup>1</sup> str. 3 d.). Pagal to paties straipsnio 6 d., Komisijos sprendimai dėl profesinės etikos ar kitų pažeidimų turi būti skelbiami nedelsiant tose pačiose visuomenės informavimo priemonėse, kuriose Komisija nustatė šiuos pažeidimus, ir šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyta paneigimo paskelbimo tvarka. Jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas per dvi savaites nepaskelbia Komisijos sprendimo dėl profesinės etikos ar kitų pažeidimų savo visuomenės informavimo priemonėje, Komisijos sprendimas dėl profesinės etikos ar kitų pažeidimų paskelbiamas per Lietuvos nacionalinio radijo pirmąją programą, o tokio sprendimo paskelbimo išlaidas apmoka viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas, dėl kurio toks sprendimas buvo priimtas. Šis sprendimas taip pat paskelbiamas Asociacijos interneto svetainėje.

Teismo vertinimu, nagrinėjamu atveju yra svarbus Specialiosios teisėjų kolegijos 2007-10-24 nutartyje pateiktas išaiškinimas, kad savitvarkos, savikontrolės institucijų veikla paprastai neturėtų būti laikoma viešuoju administravimu, nes per jas valstybės valdžia, valstybės valdžios subjektų priimti teisės aktai nėra įgyvendinami; šių institucijų pirminė paskirtis ne vykdyti (įgyvendinti) valstybės valdžią ir valstybės valdžios subjektų priimtus teisės aktus, o tam tikra apimtimi užtikrinti savarankišką tvarkymąsi ir kontrolę tokioje visuomenės gyvenimo srityje, kurioje valstybė pripažįsta tam tikrą autonomiją, savireguliaciją, laisvę veikti pagal visuotinai toje srityje pripažįstamus principus.

Vadinasi, Komisija, kaip viešosios informacijos rengėjus, skleidėjus ir žurnalistus kontroliuojanti savitvarkos ir savikontrolės institucija, neįgyvendina valstybės valdžios, nevykdo valstybės valdžios subjektų priimtų teisės aktų, o tik užtikrina asociacijos narių savarankišką tvarkymąsi bei jų pačių pasitvirtinto Kodekso reikalavimų laikymosi kontrolę.

Pagal Visuomenės informavimo įstatymo 49 str. 1 d., Žurnalistų etikos inspektorius yra valstybės pareigūnas, kuris prižiūri, kaip įgyvendinamos šio įstatymo nuostatos. Žurnalistų etikos inspektorius nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus ir gali priimti sprendimą: 1) išpėti viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus, už visuomenės informavimo priemonių turinį atsakingus (fizinis) asmenis apie pastebėtus šio Įstatymo ir kitų visuomenės informavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ir reikalauti juos pašalinti; 2) reikalauti, kad viešosios informacijos rengėjas ar skleidėjas nustatyta tvarka paneigtų paskelbtą tikrovės neatitinkančią informaciją, žeminančią asmens garbę ir orumą ar kenkiančią jo dalykinei reputacijai, teisėtiems interesams, arba sudarytų asmeniui galimybę pačiam atsakyti ir paneigti tokią informaciją; 3) kreiptis į kompetentingas valstybės institucijas ir Asociaciją dėl pastebėtų šio įstatymo ir kitų visuomenės informavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų; 4) Administracinių nusižengimų kodekso nustatytais

atvejais pradėti administracinio nusižengimo teiseną; 5) Administracinių nusižengimų kodekso nustatytais atvejais nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir skirti administracines nuobaudas; 6) skundą (pareiškimą) pripažinti nepagrįstu; 7) tyrimą, pradėtą savo iniciatyva, baigti, jeigu pažeidimai ar aplinkybės, dėl kurių buvo pradėtas tyrimas, nepasitvirtina; 8) atsisakyti nagrinėti skundą (pareiškimą); 9) skundo (pareiškimo) nagrinėjimą nutraukti (50 str. 1 ir 3 d.).

Įvertinęs nurodytas Visuomenės informavimo įstatymo nuostatas, skirtingus Žurnalistų etikos inspektoriaus bei Komisijos tikslus, funkcijas bei kompetenciją, teismas konstatuoja, kad pagrindo vadovautis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014-03-12 nutartyje pateiktu išaiškinimu dėl dviejų metų senaties termino poveikio priemonei skirti taikymo nėra.

Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje pateikiamą aiškinimą, poveikio priemonės tikslas yra nukreiptas į asmens (visuomenės) pažeistų teisių bei interesų atkūrimą ir orientuotas į tai, kad būtų pašalinti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veikla galbūt padaryti visuomenės teisių ir interesų (pvz., teisės į teisingą, tikslią, nešališką informaciją) bei privačių asmenų teisių ir interesų (pvz., privataus gyvenimo, asmens garbės ir orumo) pažeidimai. Byloje ginčijamu sprendimu konstatuotas Kodekso 3 ir 5 str. reikalavimų pažeidimas bei įpareigojimas paskelbti šį sprendimą laikraštyje „Lietuvos rytas“ neatitinka poveikio priemonės sampratos ir turinio, todėl konstatuotina, kad Komisija jokios poveikio priemonės Bendrovės atžvilgiu netaikė. Šias savo išvadas teismas grindžia tuo, jog pagal Visuomenės informavimo įstatymo Komisija neturi kompetencijos taikyti poveikio priemonės informacijos rengėjams ir skleidėjams, o įpareigojimas paskelbti Komisijos sprendimą, kuriame konstatuotas Kodekso reikalavimų pažeidimas, imperatyviai įtvirtintas Visuomenės informavimo įstatymo 46<sup>1</sup> str. 6 d. kaip savikontrolės ir savireguliacijos mechanizmas.

Administracinių bylų teisenos įstatymo 91 str. 1 d. 3 p. nustatyta, kad skundžiamas aktas turi būti panaikintas, jeigu jis yra neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą. Ši įstatyme įtvirtinta nuostata reiškia, kad ne kiekvienas formalios procedūros pažeidimas yra pagrindas pripažinti priimtą administracinį aktą neteisėtu, jeigu įstatymas tiesiogiai nenustato tokios procedūros pažeidimo pasekmės. Kriterijus, pagal kurį turi būti vertinama procedūros pažeidimo įtaka priimto administracinio akto teisėtumui, yra tikimybė, kad dėl šio pažeidimo buvo priimtas nepagrįstas sprendimas (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005-04-22 sprendimas administracinėje byloje Nr. A<sup>14</sup>-16/2005, Administracinių teismų praktika, Nr. 7, psl. 131–138).

Pareiškėja teigia, kad ginčijamas Komisijos sprendimas turėtų būti panaikintas, nes jis priimtas praleidus teismo sprendime nustatytą dviejų mėnesių terminą skundai išnagrinėti. Nustatyta, kad Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015-03-16 sprendimas įsiteisėjo 2016-07-29, todėl vykdant teismo nustatytą įpareigojimą trečiojo suinteresuoto asmens skundas turėjo būti išnagrinėtas iki 2016-09-29. Ginčijamą sprendimą atsakovė priėmė 2016-11-09, t. y. praleidusi teismo nustatytą terminą. Nesutiktina su Komisijos pozicija, kad dviejų mėnesių terminas skundai išnagrinėti buvo nustatytas ne jai, o anksčiau šioje srityje veikusiai Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisijai. Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2016-07-29 nutartimi Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015-03-16 sprendimą paliko nepakeistą, tik patikslino, kad skundą turėtų išnagrinėti Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos teisių perėmėja – Komisija. Kita vertus, teismas taip pat nesutinka ir su pareiškėjos argumentais, kad tai yra pagrindas panaikinti ginčijamą Komisijos sprendimą, kadangi tai negalėjo turėti įtakos jo teisėtumui ir pagrįstumui. Priešingai, teismo vertinimu, Komisija ėmėsi visų įmanomų priemonių objektyviai ir nuodugniai išnagrinėti trečiojo suinteresuoto asmens skundą bei garantuoti tiek jo, tiek pačios pareiškėjos teises. Pažymėtina, kad pirmą kartą trečiojo suinteresuoto asmens skundą nagrinėjo Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisija, kuri nuo 2015-01-01 įsigaliojus Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimams, buvo panaikinta. Komisija neturėjo bylai reikšmingos medžiagos, netgi trečiojo suinteresuoto asmens skundo, todėl privalėjo ją surinkti iš įvairių šaltinių, gauti suinteresuotų asmenų paaiškinimus. Pareiškėjos paaiškinimai Komisijai pateikti tik 2016-10-17. Teismo bylos nagrinėjimo metu atsakovės atstovas paaiškino, kad skiriant skundo nagrinėjimo datą Komisijos posėdyje buvo atsižvelgiama ir į pareiškėjos atstovės užimtumą. Šių

aplinkybių pareiškėjos atstovė nepaneigė. Skundas buvo nagrinėtas dviejuose Komisijos posėdžiuose, t. y. 2016-10-20 ir 2016-11-09. Buvo siekiama sudaryti galimybes Komisijos posėdyje dalyvauti publikacijos rengėjui, tačiau jis neatvyko. Nurodytos aplinkybės sudaro pagrindą teigti, kad termino skundai išnagrinėti praleidimas negalėjo turėti įtakos jo teisėtumui ir pagrįstumui.

Pareiškėja taip pat nesutinka su Komisijos išvadomis, kad ginčo publikacijoje buvo pažeistos Kodekso 3 ir 5 str. nuostatos, mano, kad Komisija peržengė ginčo nagrinėjimo ribas, nes skunde nebuvo prašoma įvertinti Kodekso 5 str. pažeidimo, be to, Komisija jokio tyrimo neatliko, nes rėmėsi Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimu.

Iš ginčijamo sprendimo turinio matyti, kad sprendama, ar ginčo publikacijoje pateikti teiginiai pažeidė Kodekso nuostatas, Komisija rėmėsi Žurnalistų etikos inspektoriaus 2013-11-21 sprendime Nr. SPR-134 nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, ir, atsižvelgdama į publikacijoje pateiktą teiginių turinį bei pobūdį, informacijos šaltinius, konstatavo, kad publikacijoje buvo paskleista netiksliai ir neteisinga informacija, kad trečiasis suinteresuotas asmuo, būdamas banko Snoras laikinuoju administratoriumi, viršijo savo įgaliojimus, pažeidė Lietuvos banko nurodymus, atliko neteisėtus piniginius pervedimus. Taip pat konstatavo, kad publikacijoje nebuvo pateikta jokių tarpusavyje nesusijusių asmenų vertimų ir nuomonių dėl publikacijoje pateikiamos informacijos turinio. Taip buvo pažeistas Kodekso 3 ir 5 straipsnis.

Kodekse įtvirtinta, kad, gerbdami žmogaus teisę gauti teisingą informaciją, žurnalistai ir viešosios informacijos rengėjai turi skelbti tiksliai, teisingas žinias ir įvairias nuomones. Perteikdami įvairias nuomones, žurnalistai ir viešosios informacijos rengėjai neturi skleisti teisę ir etiką pažeidžiančių nuomonių (3 str.). Gerbdamas nuomonių įvairovę, žurnalistas, viešosios informacijos rengėjas pateikia kuo daugiau vienas nuo kito nepriklausomų asmenų nuomonių. Ypač tai būtina, kai viešojoje informacijoje atsiliepiama į aktualius, neaiškius ar konfliktinius gyvenimo klausimus (6 str.).

Pažymėtina, kad savo išvadas dėl nurodytų Kodekso nuostatų pažeidimo, Komisija pagrindė remdamasi Žurnalistų etikos inspektoriaus 2013-11-21 sprendime Nr. SPR-134 nustatytais faktinėmis aplinkybėmis apie tai, kad įsiteisėjusia teismo nutartimi trečiojo suinteresuoto asmens atžvilgiu pradėtas ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas, nes nebuvo nusikalstamos veikos sudėties, taip pat, kad Lietuvos bankas oficialiame rašte pripažino, kad trečiasis suinteresuotas asmuo visus veiksmus atliko laikydamasis nustatytų reikalavimų bei sutarčių nuostatų, neprivalėjo gauti Lietuvos banko leidimo. Pažymėtina, kad ikiteisminis tyrimas trečiojo suinteresuoto asmens atžvilgiu buvo nutrauktas dar 2012-07-20, t. y. iki ginčo publikacijos paskelbimo, todėl informacijos rengėjas žinojo, kad skleidžia tikrovės neatitinkančią ir netikslią informaciją apie nusikalstamus S. V. Freakley veiksmus. Be to, informacijos rengėjas prieš skleisdamas žinias turi patikrinti, ar jos yra teisingos ir tikslios. Vadinas, laikydamasis Kodekso 3 str. reikalavimų, informacijos rengėjas privalėjo nustatyti, ar S. V. Freakley atliko publikacijoje nurodytus veiksmus, kurie prieštaravo Lietuvos banko nurodymams. Lietuvos banko 2013-09-27 rašte Nr. S2013/(4.2-0400)-12-4573 pateikta informacija tokius ginčo publikacijos teiginius paneigia. Duomenų, kodėl informacijos rengėjas nesikreipė į Lietuvos banką dėl oficialios pozicijos pareiškėja nenurodė.

Kaip minėta, Komisija taip pat pripažino, kad ginčo publikacijoje nebuvo užtikrinta nuomonių įvairovė, nes pateikiama išimtinai nežinomų banko Snoras kreditorių nuomonė. Teismas su tokia išvada iš esmės sutinka, nes pagal Kodekso 5 str. reikalavimus, žurnalistas turėjo užtikrinti nuomonių įvairovę, pateikti tarpusavyje nesusijusių asmenų nuomones. Kita vertu, nagrinėjamu atveju buvo pateikta tik S. V. Freakley veiksmais nepatenkintų kreditorių bei kito bankroto administratoriaus, kuris taip pat siekė būti paskirtas banko Snoras bankroto administratoriumi, nuomonės. Šaltinių, galinčių pateikti objektyvią nuomonę ginčo publikacijos tema, bei paties trečiojo suinteresuoto asmens nuomonės publikacijoje nebuvo atspindėtos, taip neužtikrinant nuomonių įvairovės. Teismo vertinimu, ginčo publikacijoje pateikiama išimtinai S. V. Freakley veiklos atžvilgiu neigiamai nusiteikusių šaltinių nuomonės.

Teismas nesutinka, kad Komisija neatliko savarankiško tyrimo, o rėmėsi išimtinai Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimu. Pažymėtina, kad Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendime nustatytos faktinės aplinkybės, kurių pareiškėja neginčija, sudaro pakankamą pagrindą konstatuoti,

kad buvo pažeistos Kodekso 3 ir 5 str. nuostatos. Iš ginčijamo sprendimo turinio akivaizdžiai matyti, kad Komisija rėmėsi išimtina Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendime nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, o ne jų vertinimu konstatuojant tam tikrus Visuomenės informavimo įstatymo reikalavimų pažeidimus. Kadangi ginčo dėl šių faktinių aplinkybių byloje nėra, teismas neturi pagrindo konstatuoti, kad atsakovė negalėjo remtis Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimu. Be to, trečiojo suinteresuoto asmens skundas buvo nagrinėjamas Komisijos posėdyje, kurioje dalyvavo pareiškėjos įgaliota atstovė, galėjusi ir turėjusi objektyvias galimybes paneigti skunde išdėstytus argumentus.

Teismas taip pat nesutinka su skundo argumentais, kad Komisija peržengė ginčo ribas, nes trečiasis suinteresuotas asmuo neprašė ištirti, ar ginčo publikacijos teiginiai pažeidė Kodekso 5 str. Pažymėtina, kad skunde yra aiškiai ir konkrečiai nurodyta dėl kokių konkrečių ginčo publikacijos teiginių jis paduodamas, taip pat pateikiamas trečiojo suinteresuoto asmens subjektyvus vertinimas, kad nurodyti teiginiai galėjo pažeisti Kodekso 3, 6, 8, 37 ir 38 str. Kita vertus, trečiojo suinteresuoto asmens skunde pateiktas faktinių aplinkybių teisinis įvertinimas neįpareigoja Komisijos tirti išimtinai galimo nurodytų Kodekso straipsnio pažeidimų, t. y. neapriboja Komisijos kompetencijos. Tyrimą ir skundo nagrinėjimą Komisija atlieka nuodugnai ir objektyviai įvertinusi visos ginčo publikacijos turinį, šalių paašikininimus, todėl nustatiusi, kad buvo pažeistas konkretus Kodekso straipsnis, turi konstatuoti jo pažeidimą. Be to, teismas pažymi, kad siekdama paneigti Kodekso 5 str. pažeidimą, pareiškėja turėjo galimybę pateikti teismui tą patvirtinančius įrodymus, tačiau to nepadarė.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta anksčiau, teismas konstatuoja, kad pagrindo tenkinti pareiškėjos skundą, remiantis jame išdėstytais argumentais nėra, todėl jis atmestinas kaip nepagrįstas.

Pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo 40 str. 3 d., kai išnagrinėjus bylą yra patenkinamos ar apginamos trečiųjų suinteresuotų asmenų teisės, šie asmenys turi tokias pačias teises į išlaidų atlyginimą, kaip ir proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas. Dėl išlaidų atlyginimo suinteresuota proceso šalis teismui pateikia prašymą raštu su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu (41 str. 1 d.).

Trečiasis suinteresuotas asmuo prašo priteisti jo naudai visas patirtas bylinėjimosi išlaidas, tačiau teismui nėra pateikti duomenys, patvirtinantys patirtų išlaidų faktą ir dydį. Atsižvelgiant į tai, jo prašymas negali būti tenkinamas.

Vadovaudamasis Administracinių bylų teisenos įstatymo 85–87 str., 88 str. 1 p., 132 ir 133 str. teismas

nusprendžia:

Pareiškėjos UAB „Lietuvos rytas“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo paskelbimo apeliacine tvarka gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, paduodant apeliacinį skundą tiesiogiai Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui arba per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Kolegijos pirmininkė ir pranešėja

Egidija Puzinskaitė

Teisėjos

Jūratė Gaidytė-Lavrinovič

Rasa Ragulskytė-Markovienė